

PUSES GRIBAS IZTEIKUMS DISTANCES LĪGUMĀ *PARTIES CONSENT IN DISTANCE CONTRACT*

Gatis Sauliņš

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, g.sauliss@gmail.com, Rēzekne, Latvija
Zinātniskā vadītāja Dr.iur. **Līga Mazure**

Abstract. *Distance contracts are becoming increasingly more favored over conventional types of contracts. Internet has revolutionized distance communication and directly affected use of distance contracts. In current state of law only Consumer rights law has defined distance contract, but this type of contract is used in many other civil law fields. The article discusses possible universal definition of consent and distance contract that could be used in Civil law to define this widely used type of contract.*

Keywords: *communication, consent, contract, distance.*

Ievads

Attīstoties tehnoloģijām ir ievērojami pieaudzis darījumu skaits, kas tiek veikti attālināti, proti, distances līguma formā. Distances līgumu pieaugumu, jo sevišķi ir veicinājusi tieši sakaru līdzekļu un interneta attīstība. Tehnoloģiju attīstība ir ļāvusi daudz ātrāk, efektīvāk un vienkāršāk noslēgt darījumus. Vairs nav nepieciešamības tērēt laiku un resursus, lai dotos tieši pie tirgotāja un gaidītu rindā pēc preces vai pakalpojumu.

Pēdējā gada laikā būtiska ietekme izvēlēties distances līgumus radīja Covid-19 pandēmija, kuras rezultātā tika ieviesti ierobežojumi. Radās tendence praktiski visu, ko ir iespējams, izdarīt ievērojot distanci. Valsts pārvaldē distances līdzekļi kļuva aizvien nozīmīgāki, konsultācijas klātienē nomainīja distances konsultācijas, piemēram, izmantojot telefona sakarus. Iesniegumu iesniegšanai ļoti aktuāli kļuva latvija.lv pakalpojumi ar kuriem bija iespējams vērsties iestādēs attālināti. Tiesas sēdes, ja tas bija iespējams, tika rīkotas attālināti, izmantojot “MS Teams” vai “Zoom” platformas. Aizvien aktuālāka kļuva arī iepirkšanās internetā sakarā ar noteiktu preču tirgošanas ierobežojumiem.

Iepirkšanās internetā katru gadu aizvien pieaug. 2014.gadā e-komercijas kopējais pārdošanas apjoms sasniedza 1,3 triljonus ASV dolāru, bet tikai 6 gadu laikā šis skaitlis ir trīskāršojies, proti, 2020. gadā e-komercijas kopējais pārdošanas apjoms ir sasniedzis 4,3 triljonus ASV dolāru (*Kristensen, 2020*). Šāds apjoms ir šokējošs ņemot vērā to, ka tikai 27 gadus atpakaļ ir reģistrēts pirmais internetā veiktais pirkums (*Kristensen, 2020*). Šobrīd distances līgums ir kļuvis ne tikai par vēl vienu līguma noslēgšanas veidu, bet gan par ikdienas sastāvdaļu lielai daļai pasaules iedzīvotāju. 2020. gadā no 7,8 miljoniem pasaules iedzīvotāju 2,05 miljoni iedzīvotāju izmantoja internetu, lai iepirktos (*Kristensen, 2020*). Tas ir, vairāk nekā ceturtdaļa pasaules iedzīvotāju izmantoja tikai vienu no vairākiem iespējamiem distances sakaru līdzekļiem, lai noslēgtu distances līgumus.

Eiropas Savienības statistikā ir norādīts, ka 12 mēnešus pirms 2020.gada aptaujas vecuma grupā no 16-74 gadiem 72% aptaujātos izmantoja interneta pakalpojumus, lai iegādātos preces vai pakalpojumus (*Eurostat, 2021*). Covid-19 pandēmija ir izraisījusi ne tikai pieaugumu cilvēku skaitā, kuri izvēlas iepirkties vai arī slēgt cita veida darījumus, izmantojot distances sakaru līdzekļus, bet tā ir arī palielinājusi to, cik bieži personas izmanto šos pakalpojumus.

Ņemot vērā augstāk norādīto statistiku var secināt tikai to, ka tehnoloģiju izmantošana sabiedrībā aizvien pieaug, līdz ar to palielināsies arī noslēgto distances līgumu skaits. Līdz ar to var secināt, ka ļoti būtiski ir pētīt tiesiskos aspektus, kas saistīti tieši ar distances līgumiem. Civillikuma saistību tiesību normas to izveidošanas pirmsākumos nav paredzējušas distances līgumu un to noslēgšanas specifiku.

Ņemot vērā to, ka Civillikums ir būtiskākais civiltiesību normatīvais akts, tajā būtu nepieciešams arī visaptveroši reglamentēt distances līgumu. Šobrīd distances līgums ir definēts tikai Patērētāju tiesību aizsardzības likumā. Ir svarīgi apzināties pastāvošās problēmas, lai pilnveidotu ar distances līgumiem saistīto normatīvo regulējumu, rezultātā nodrošinot drošāku vidi gan patērētājam, gan arī pārdevējam un pakalpojumu sniedzējam.

Puses gribas izteikuma iedalījums un tā atbilstība distances līgumam

Atbilstoši Civillikuma normām katrā tiesiskā darījumā ir nepieciešams ņemt vērā dalībniekus, priekšmetu, gribas izteikumu, sastāvdaļas un formu (*Civillikums, 1937*). Gribas izteikums ir reglamentēts ne tikai Civillikuma normās, bet arī noteiktiem tā aspektiem ir pievērsta uzmanība Patērētāju tiesību aizsardzības likumā.

Gribas izteikumu ir iespējams iedalīt vairākos veidos atkarībā no tā satura un veida kā tas izteikts. Gribas izteikumu var iedalīt sekojoši:

- tiešais gribas izteikums;
- netiešais gribas izteikums (aizpilda anonīmu anketu);
- nepārprotams gribas izteikums;
- aktīvs gribas izteikums;
- pasīvs gribas izteikums;
- rakstisks gribas izteikums;
- mutisks gribas izteikums (*Chambliss, Schutt, 2010*).

Norādītie gribas izteikuma veidi var attiecīgi tālāk tikt grupēti, piemēram, aktīvais un pasīvais gribas izteikums vai tiešais un netiešais gribas izteikums. Gribas izteikuma veidu analīze ir nepieciešama, lai precīzāk saprastu tā satura robežas distances līgumā.

Tiešais gribas izteikums nozīmē to, ka līgumslēdzēju pusei ir ticis pilnībā izskaidrots noslēdzamais līgums un tā ir sapratusi tai sniegt informāciju par noslēdzamo līgumu (*Shah et al., 2020*). Šāds gribas izteikums tiek plaši pielietots ar ārstniecību saistītos līgumos. Piemēram, pacientam pirms operācijas veikšanas tiek izskaidrota veicamā operācija, pastāvošie riski, sasniedzamais rezultāts un jebkura cita informācija, kura ir nepieciešama pacientam, lai tas varētu izdarīt izvēli un izteikt savu gribu.

Netiešais gribas izteikums ir zināmā mērā pretstats tiešajam gribas izteikumam. Netiešais gribas izteikums ir tāds gribas izteikums, kurš ir izsecināms no zīmēm, darbībām, faktiem, bezdarbības vai klusēšanas (*West's Encyclopedia of American Law, 2008*). Šāds gribas izteikums ir novērojams, piemēram, piedaloties zinātniskā aptaujā, kas publicēta internetā. Aizpildot konkrēto aptauju persona piekrīt piedalīties zinātniskajā aptaujā. Attiecīgi gribas izteikums piedalīties aptaujā ir izsecināms no darbībām.

Nepārprotams gribas izteikums ir tāds gribas izteikums, kurā pusei ir jāatbild uz specifisku jautājumu par tās vēlmi slēgt līgumu (*Chambliss, Schutt, 2010*). Šāda veida gribas izteikums var tikt sniegts vai nu rakstiski vai arī mutiski. Nepārprotama gribas izteikuma gadījumā, piemēram, līgumā ir speciāli norādīta frāze, ka puse apzinās to, ka noslēdz konkrēto līgumu un apliecina to rakstiski ar savu parakstu.

Aktīva gribas izteikuma gadījumā puse veic tai prasīto darbību, lai piekristu noteiktam apgalvojumam (*Termly, 2021*). Šāda veida gribas izteikums bieži tiek izmantots, kad persona tiek iepazīstināta, piemēram, ar kādas datora programmas lietošanas nosacījumiem. Personai tiek prasīts izdarīt atzīmi, ja tā ir izlasījusi un piekrīt lietošanas noteikumiem.

Pasīva gribas izteikuma gadījumā tiek prezumēts, ka persona ir izteikusi gribu, ja tā nenoraida piedāvājumu (*Chambliss, Schutt, 2010*). Šādas gribas izteikuma elementi ir saskatāmi arī normatīvajos aktos. Likumā Par miruša cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka audu un orgānu izmantošanu medicīnā ir noteikts, ka persona dzīves laikā var noformēt atļauju vai aizliegumu izmantot savu ķermeni, audus un orgānus pēc nāves, bet, ja persona dzīves laikā nav izteikusi gribu attiecībā uz sava ķermeņa izmantošanu pēc nāves, tad gribu iespējams noskaidrot vērsoties pie tuvākā piederīgā (*Par miruša cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka audu un orgānu izmantošanu medicīnā, 1992*). Attiecīgi, ja persona nav izteikusi

gribu, proti, ir bijusi pasīva attiecībā uz gribas izteikumu par konkrēto jautājumu, tad pastāv iespēja tās gribas prezumcijai.

Rakstisks un mutisks gribas izteikums pēc savas būtības raksturo tieši formu kādā griba tiek izteikta. Šie gribas izteikuma veidi distances līgumā var būt atkarīgi no distances sakaru līdzekļa. Internets kā distances līguma attālināto sakaru līdzeklis sevī ietver visplašākās iespējas un gribas izteikuma formas. Pamatā ar interneta palīdzību ir iespējams nodrošināt visa veida gribas izteikumus. Tas ir arī viens no argumentiem, kas liecina par interneta straujo attīstību, salīdzinot ar citiem distances sakaru līdzekļiem, proti, interneta lielākas limitējošais aspekts ir tā pieejamība.

Gribas izteikums distances līgumā ir lielā mērā atkarīgs no tehniskajām iespējām, ko piedāvā katrs distances sakaru līdzeklis. Piemēram, lietojot faksu distances līguma noslēgšanai gribu izteikt ir iespējams tikai rakstiski, bet izmantojot interneta kā distances sakaru līdzekli gribu iespējams izteikt gan rakstiski, gan mutiski. Ja strīda gadījumā kādas puses gribas izteikums ir pamatots ar distances sakaru līdzeklim neatbilstošu gribas izteikuma veidu, tad ir uzskatāms, ka pastāv gribas īstuma trūkums, tas ir maldība.

Puses gribas izteikuma definīcija

Starp Patērētāju tiesību aizsardzības likumā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā par patērētāju tiesībām (turpmāk - Direktīva) iekļauto distances līgumu definīciju ir saskatāma atšķirība tieši distances līguma subjektu jēdzienos. Direktīvā kā subjekti ir norādīti tirgotājs un patērētājs, bet Patērētāju tiesību aizsardzības likumā, tas ir, patērētājs un pārdevējs vai pakalpojumu sniedzējs. Tirgotājs tiek definēts kā persona, kura pērk un pārdod vai maina nolūkā iegūt peļņu. Patērētāju tiesību aizsardzības likumā tirgotāja jēdziens ir aizstāts kā subjektus nodalot pārdevēju un pakalpojumu sniedzēju. Šādam subjektu iedalījumam pamatā ir skaidrojoša un precizējoša nozīme. Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ietvertie distances līgumu subjekti nesašaurina tirgotāja jēdzienu.

Civillikumā ir reglamentēts gribas izteikums, taču tajā nav ietverta tā definīcija. Tiesību doktrīnā gribas izteikums tiek definēts kā savas vēlēšanās izpaušme, piekrišana (*Jakubaņecs, 2001*), izsakot uz āru iekšējo gribu veikt darījumu (*Krastiņš, Šulcs, 1998*). Gribas izteikuma pamatā ir divi priekšnosacījumi. Viens no tiem ir griba kā vēlēšanās vai piekrišana veikt noteiktas darbības vai sasniegt noteiktu mērķi. Savukārt otrs priekšnoteikums ir šīs gribas brīva izpaušme, proti, griba tiek atbilstoši un nepārprotami izteikta. Atbilstoši Civillikuma normām gribai, kura vēl nav tikusi izteikta, nav nekāda juridiskā spēka (*Civillikums, 1937*). Gribas izteikums būtiskākie elementi ir patiesa iekšējā griba bez maldiem, viltus vai spaidiem; nepārprotama arējā gribas izpaušme; vēlēšanās un piekrišana, kas virzīta un noteikta mērķa sasniegšanu vai noteiktas darbības izpildi.

Ņemot vērā augstāk norādītos gribas izteikuma aspektus ir iespējams nedefinēt gribas izteikumu. Gribas izteikuma definēšanai ir nozīme tieši, lai precīzi apzinātos, kas ir gribas izteikums. Gribas izteikums ir definējams kā tiesiska darījuma taisītāja patiesā iekšējā griba, kas radusies brīvi un ir nepārprotami izteikta uz āru, ar mērķi veikt darījumu. Šāda gribas izteikuma definīcija ļauj novērtēt vai darījumā patiešām ir tikusi tiesiski izteikta griba.

Distances līguma definīcija

Direktīvā distances līgums tiek definēts, ka ir jebkurš pārdošanas vai pakalpojumu līgums, kas noslēgts starp tirgotāju un patērētāju saskaņā ar organizētu distances pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas shēmu, tirgotājam un patērētājam vienlaikus fiziski neatrodoties vienā vietā, un šā līguma noslēgšanai tiek ekskluzīvi izmantots viens vai vairāki distances saziņas līdzekļi līdz līguma noslēgšanas brīdim un pašā līguma noslēgšanas brīdī (*Par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK, 2011*). Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības likumā distances līgums ir definēts kā patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja vienošanās, ko tie noslēguši, vienlaikus neatrodoties vienā un tajā pašā vietā, bet līdz līguma slēgšanas

brīdim un līguma slēgšanas brīdī izmantojot vienu vai vairākus distances saziņas līdzekļus, kā arī organizētu preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas shēmu (*Patērētāju tiesību aizsardzības likums, 1999*). Atbilstoši šai definīcijai, lai vienošanos uzskatītu par distances līgumu starp līgumslēdzēju pusēm ir jāpastāv distancei. Savukārt distances problēma, kā šķērslis noslēgt līgumu, tiek atrisināta izmantojot distances saziņas līdzekļus.

Direktīvā ir noteikts, ka distances līgums ir jebkurš pārdošanas vai pakalpojumu līgums, kas atbilst definīcijā iekļautajiem kritērijiem, savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ir noteikts, ka tā ir patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja vienošanās. Konkrētā atšķirība starp līgumu un vienošanos nav uzskatāma par būtisku Civillikuma kontekstā, jo atbilstoši Latvijas normatīvajam regulējumam vienošanās ir līgums.

Distances līgums tomēr neattiecas tikai uz patērētāju tiesību jautājumiem. Analizējot jautājumus, kas attiecas uz distances līgumu subjektiem tika norādīts uz pastāvošu problēmu, proti, vispārējā tiesību aktā nav iekļauta distances līgumu definīcija. Atkāpjoties no patērētāju tiesībām un parejot uz visaptverošu definējumu, distances līgums var tikt definēts kā:

- jebkurš pirkumu vai pakalpojumu līgums, kurā tirgotājs tā noslēgšanai izmanto vienu vai vairākus distances sakaru līdzekļus;
- jebkurš līgums, kurš tiek noslēgts pusēm neatrodoties kopā;
- līgums, kas noslēgts pastāvot distancei starp līgumslēdzēj pusēm, izmantojot vienu vai vairāku distances saziņas līdzekļus (*Law Insider, 2021*).

Ņemot vērā augstāk minētās distances līguma definīcijas ir iespējams izdalīt noteiktus elementus, kas raksturo distances līgumu. Distances līgumu raksturo: subjekti; distance starp subjektiem; līguma veidi; sakaru līdzekļi, kas ļauj novērst distanci kā šķērslis.

Balstoties uz šiem būtiskākajiem distances līguma elementiem iespējams izveidot vispārīgu tā definējumu. Distances līgums ir vairāku personu savstarpēja vienošanās, izmantojot vienu vai vairākus distances sakaru līdzekļus, par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu, pusēm neatrodoties kopā. Šāda definīcija sniegtu visaptverošu distances līgumu skaidrojumu, kas attiektos visiem specializētajiem likumiem, kuros nav ticis noregulēts distances līgums. Papildus šajā definīcijā nav ticis limitēts iespējamo subjektu loks kā tas ir izdarīts Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ietvertajā distances līguma definīcijā.

Puses gribas izteikuma saturiskās robežas distances līgumā

Lai labāk izprastu gribas izteikumu saturu distances līgumā ir nepieciešams noskaidrot satura gramatisko nozīmi. Saturs ir tas, no kā sastāv, ir izveidots; tas kas izpausts, izteikts, attēlots (*Spektors, 2021*). Attiecīgi, lai izprastu gribas izteikuma saturu distances līgumā ir nepieciešams saprast no kā sastāv gribas izteikums un kā tas izpaužas, tiek izteikts. Jāatzīmē, ka tas kā gribas izteikums izpaužas un tiek izteikts atbilst gribas izteikuma formai un tiks apskatīts nākošajā nodaļā.

Civillikumā ir noteikts, ka tiesiska darījumā būtībā ir ietverts tā taisītāja gribas izteikums, bet divpusējā vai vairākpusējā darījumā ir nepieciešama visu tās dalībnieku saskanīgs gribas izteikums (*Civillikums, 1937*). Saskanīgs ir tāds kam būtiskās īpašības, darbības vērstība ir līdzīgas, kopīgas un nodrošina vēlamu savstarpējo saskarsmi (*Spektors, 2021*). Līdz ar to saskanīga gribas izteikuma gadījumā ir nepieciešams, lai darbības, kas vērstas uz gribas izteikumu būtu līdzīgas visām pusēm un nodrošinātu vēlamu savstarpējo saskarsmi. Pamatā svarīgi ir, lai gribas izteikuma rezultātā personas apzinātos tiesiskās sekas, kuras radīsies noslēdzot tiesisko darījumu un tās vēlētos konkrēto seku iestāšanos.

Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ir noteikts, ka patērētājam stājoties līgumattiecībās ar pārdevēju vai pakalpojumu sniedzēju, ir tiesības pilnībā realizēt savu izvēli un gribu. Tas izpaužas iegādājoties tieši tādu preci vai arī saņemot tieši tādu pakalpojumu, kādu vēlas patērētājs, savukārt griba ir paužama līguma noteikumos vai arī tai jābūt redzamai pēc lietas apstākļiem (*Patērētāju tiesību aizsardzības likums, 1999*). Piemēram, personai veicot pirkumu interneta veikalā griba iegādāties noteiktu preci izpaužas izvēloties konkrētu preci un ieliekot to virtuālajā grozā un šai darbībai seko virtuālajā grozā ielikt preču apmaksu. Līgums priekšmetā ietilpst visu līdzēju saskanīgs gribas izteikums (*Latvijas Republikas Ministru kabinets, 2015*). Savukārt gribas izteikuma saturs lielā mērā ir atbilstošs distances

līguma objektam. Attiecībā uz gribas izteikumu un distances līguma objektu jāņem vērā arī Civillikuma normas, jo tajās ir noteikts, ka gadījumos, kad līguma objekts būtu pieskaitās citai lietu šķirai nevis tai, kurai tas patiesi pieder, tad pastāv iespēja, ka noslēgtajā līgumā var konstatēt gribas izteikuma īstuma trūkums, proti, maldība.

Secinājumi un priekšlikumi

1. Civillikumā ir reglamentēti ar gribas izteikumu saistītie noteikumi, taču tajā nav ietverta gribas izteikuma definīcija. Gribas izteikuma definēšanai ir nozīme tieši, lai precīzi apzinātos, kas ir gribas izteikums tiesiskā darījumā un atvieglotu ar tā konstatāciju saistītu problēmjautājumu risināšanu. Civillikums ir papildināms ar 1427.1 pantu, kurš izsakāms šādā redakcijā:
“1427.1 Gribas izteikums ir tiesiska darījuma taisītāja patiesā iekšējā griba, kas radusies brīvi un ir nepārprotami izteikta uz āru, ar mērķi veikt darījumu.”
2. Distances līgumi kļūst aizvien aktuālāki un nozīmīgāki. Šobrīd distances līgums ir definēts tikai Patērētāju tiesību aizsardzības likumā. Šajā likumā definīcija ir limitējoša attiecībā uz distances līguma subjektu loku. Distances līgumam ir jāizveido visaptveroša definīcija, kas attiektos arī uz citiem specializētajiem likumiem, kuros nav tikuši noregulēti distances līguma aspekti. Līdz ar to Civillikumā ir nepieciešams definēt distances līgumu. Civillikums ir papildināms ar 1511.1 pantu, kurš izsakāms šādā redakcijā:
“1511.1 Distances līgums ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās, izmantojot vienu vai vairākus distances sakaru līdzekļus, par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu, pusēm neatrodoties kopā.”
3. Tiesības atteikties no distances līguma ir būtisks šo saistību aspekts. Patērētāju tiesību aizsardzības likumā ietvertajās atteikuma tiesībās, attiecībā uz distances līgumiem, ir nepieciešams veikt uzlabojumu. Būtiski ir nodrošināt patērētājam tiesības un iespējas atteikties no distances līguma tādā pat veidā kā arī izmantojot tos pat distances sakaru līdzekļus, kuri tikuši izmantoti, patērētājam izsakot savu gribu. Šobrīd šādas tiesības nav nodrošinātas līdz ar to ir nepieciešams veikt grozījumus Patērētāju tiesību aizsardzības likumā. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 12. panta trešā daļa ir izsakāma šādā redakcijā:
“(3) Pārdevējam vai pakalpojumu sniedzējam ir jānodrošina patērētājam iespēja iesniegt atteikuma veidlapu vai paziņojumu par atteikuma tiesību izmantošanu, izmantojot tādus pat distances sakaru līdzekļus, kuri tikuši mantoti, noslēdzot līgumu. Šādā gadījumā pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs, nekavējoties paziņo patērētājam par atteikuma saņemšanu izmantojot patērētājam interesēm atbilstošu distances sakaru līdzekli.”
4. Gribas izteikuma saturs un veids kādā tas tiek izteikts ir lielā mērā atkarīgs no distances sakaru līdzekļa, kurš tiek izmantots līguma noslēgšanai. Līdz ar to var pastāvēt situācijas, kad puses strīda gadījumā pamato distances līguma spēkā esamību ar līguma noslēgšanā izmantotajam distances sakaru līdzeklim neatbilstošu gribas izteikumu. Civillikumā ir nepieciešams veikt grozījumus, lai nodrošinātu, ka gribas izteikums ir atbilstošs distances līguma noslēgšanai izmantotajiem distances sakaru līdzekļiem. Civillikums ir papildināms ar 1441.1 pantu, kurš izsakāms šādā redakcijā:
“1441.1 Maldība distances līgumā var rasties, ja gribas izteikums ir neatbilstošs distances sakaru līdzeklim, kurš izmantots līguma noslēgšanai.”

Izmantotie avoti un literatūra

1. *Civillikums* (28.01.1937). Latvijas Republikas likums ar groz. līdz 06.12.2019. <https://likumi.lv/ta/id/90220-civillikums-ceturta-dala-saistibu-tiesibas>, sk. 01.05.2021.
2. *Par miruša cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka audu un orgānu izmantošanu medicīnā* (15.12.1992). Latvijas Republikas likums ar groz. līdz 29.10.2020. <https://likumi.lv/ta/id/62843-par-mirusa-cilveka-kermena-aizsardzibu-un-cilveka-audu-un-organu-izmantosanu-medicina>, sk. 01.05.2021.
3. *Par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK* (25.10.2011). Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/83/ES. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=celex%3A32011L0083>, sk. 01.05.2021.

4. *Patērētāju tiesību aizsardzības likums* (18.03.1999). Latvijas Republikas likums ar groz. līdz 21.11.2019. <https://likumi.lv/ta/id/203008-pacientu-tiesibu-likums>, sk. 01.05.2021.
5. Chambliss, D. F., Schutt, R. K. (2010). *Types of Consent*. Retrieved 01.05.2021 from <https://cdn2.hubspot.net/hubfs/206683/Resource%20PDFs%20and%20DOCs/IRB%20Institutional%20Review%20Board/Types%20of%20Consent.pdf?t=1519317911496>
6. Eurostat (17.02.2021). *Online shopping ever more popular in 2020*. Retrieved 01.04.2021 from <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210217-1>
7. Jakubaņecs, V. (2001). *Juridiski terminoloģiskā, skaidrojošā vārdnīca*. Trešais paplašinātais un papildinātais izd. Rīga: P & K.
8. Krastiņš, U., Šulcs, V. (1998). *Juridisko terminu vārdnīca*. Rīga: Nordik.
9. Kristensen, E. (15.04.2020). *15 Eye-Opening Online Shopping Statistics for 2020*. Retrieved 01.04.2021 from <https://sleeknote.com/blog/online-shopping-statistics>
10. Latvijas Republikas Ministru kabinets (15.08.2015). *Civiltiesisko līgumu satura veidošanas principi*. http://tap.mk.gov.lv/file/files/ESfondi/2013/civiltiesisko_ligumu_satura_veidosanas_principi.pdf, sk.01.05.2021.
11. Law Insider (2021). *Distance contract definition*. Retrieved 01.05.2021 from <https://www.lawinsider.com/dictionary/distance-contract>
12. Shah, P., Thornton, I., Turrin, D., Hipskind, J. E. (22.08.2020). *Informed Consent*. Retrieved 01.05.2021 from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK430827/>
13. Spektors, A. (2021). *Saskanīgs definīcija*. <https://tezaurs.lv/saskan%C4%ABgs>, sk. 25.04.2021.
14. Spektors, A. (2021). *Saturs definīcija*. <https://tezaurs.lv/saturs>, sk. 25.04.2021.
15. Termly (2021). *Active Consent*. *Legal Dictionaty*. Retrieved 01.05.2021 from <https://termly.io/legal-dictionary/active-consent/>
16. West's Encyclopedia of American Law (2008). *Implied Consent definition*. *West's Encyclopedia of American Law, edition 2*. Retrieved 01.05.2021 from <https://legal-dictionary.thefreedictionary.com/Implied+Consent>

Summary

This research studied parties consent when contracting distance contracts. Distance contract definitions is currently defined only in regards to Consumer rights. Increasing use of distances contracts requires it to be defined in Civil law.

One of main problems covered in research was lack of regulation in Civil law that would define parties consent and distance contract. This problem can cause disputes when legal problem occurs and there is doubt whether the specific distance contract in question is legally binding.

Another problem persists in Consumers rights law which does not provide consumers the rights to cancel distance contract using the same distance communication tool that was used to contract. The addition of these rights are required to avoid cases of bad practice from traders making it difficult for consumer to cancel agreements that are not corresponding to their consent.